

अन्तर-प्रदेश सम्बन्धको बाटो

सतपाठकीय

खोइ त ? पूर्ण सरसरफाई अभियान ?

कुनै बेला निकै सक्रियतापूर्वक अधि बढेको सरसरफाई अभियान अहिले ओभरभोलमा परेको छ । खासगरी मकवानपुर जिल्लालाई खुला दिसामुक्त घोषणा गरेयता अभियान सुस्त बनेको छ । खुला दिसामुक्त जिल्ला घोषणासँगै पूर्ण सरसरफाई अभियानले गति लिनुपर्नेमा अभियान नै अल्पतर परेको जस्तो देखिन्छ । एकातिर पूर्ण सरसरफाई अभियान सुस्ताएको छ भने अर्कोतिर पानी र बानीको अभावमा शौचालयहरू प्रयोगविहीन हुन थालेका छन् । अहिले जिल्लाको पहाडी गाउँहरू तथा उत्तरी क्षेत्रको थाहा नगर क्षेत्रकै ग्रामिण भेगमा यो समस्या बढी देखिएको छ । सयौं बालबालिकालाई ज्ञान दिने विद्यालयहरू पनि यो समस्याबाट मुक्त छैनन् । त्यसले गर्दा दोहोरो असर पर्ने खतरा छ । विद्यालयकै शौचालय प्रयोग नहुँदा सयौं बालबालिकाले दुःख पाउने अवस्था छ भने विद्यालयले त शौचालय प्रयोग नगर्ने भन्ने हामी त व्यक्ति हो भन्ने सोच पनि स्थानीयमा पलाउन सक्छ । सरसरफाई निरन्तर चलि रहने अभियान हो तर पनि खुला दिसामुक्त घोषणालगतै पूर्ण सरसरफाईको अभियानलाई तीव्र नबनाएर खुला दिसामुक्त घोषणाकै औचित्यमाथि प्रश्न उठ्ने स्थिति भएकाले सबैको ध्यान यसतर्फ जानुपर्छ ।

सबैलाई आधारभूत सरसरफाई र खानेपानीको पहुँच पुर्‍याउने उद्देश्यले नै यो अभियान सञ्चालन गरिएको हो । तर अहिलेको अवस्थालाई हेर्दा त्यो पूरा हुने अवस्था देखिन्छ । त्यो २००० मा राष्ट्रसचल्ले तय गरेको सहशाब्दी विकास लक्ष अनुसार सन् २०१५ सम्ममा स्वच्छ खानेपानी र आधारभूत सरसरफाईबाट बञ्चित मानिनेहरूको संख्या आधामा भन्दा उद्भूत थियो । २०१८ मा पुनिसक्दा पनि यो लक्ष भेटाउन सकिनेको छैन । जिल्ला पूर्ण सरसरफाईतर्फ अधि बढ्न नसक्दा ग्रामिण क्षेत्रमा बनेका शौचालय प्रयोगविहीन बन्न थालेका खबर आइरहेका छन् । यसले अभियान अझ प्रभावित हुनसक्छ । घोषणा गर्ने तर त्यसको अनुगमन नगर्ने नेपालको समस्या नै बनिस्केको छ । अहिले सरसरफाई अभियान पनि त्यसकै शिकार बनेको छ । खुला दिसामुक्त अभियान जसरी समुदायमा आधारित कार्यक्रमको रूपमा अधि बढ्यो, पूर्ण सरसरफाई अभियान पनि त्यही दिशामा अधि नबढाउँदासम्म सफल हुन सक्दैन ।

अहिले नेपालमा सरसरफाई अभियानका लागि 'पानी' र 'बानी' चुनौतीको रूपमा देखिएको छ । धेरै ठाउँमा पिउने पानी नहुँदा शौचालय प्रयोग नगर्नेहरूका लागि बहाना बनेको छ । त्यो भन्दा खतरनाक कुरा बानी रहेको छ । पानी पुर्‍याउन जति सजिलो छ, बानी परिवर्तन त्यति नै कठिन छ । यसका लागि निरन्तर जनचेतना जागृत गर्न जरुरी छ । हुन त एककाइसौं शताब्दीको यो युगमा तिमी शौचालयमा दिशा गर, तिमी साबुन पानीले हात धोऊ भनेर अरुले सिकाउनुपर्ने लाजमर्दो कुरा हो तर पनि हामी धरातलीय यथावन्तै अधि बढ्नुपर्छ । जनताको चेतना छैन, त्यसमै परिवर्तनको प्रयत्न गर्नुपर्छ । शौचालयभित्र शौच गर्नु र साबुन पानीले हात धुनु भनेको व्यक्तिगत सरसरफाईको आधारभूत विषय हो । यो स्वस्थ जीवनयापनको आधारभूत खुट्टिको र समृद्ध समाज निर्माणको आधार हो । यो कुरा आम व्यक्तिलाई बोध गराएर मात्र पूर्ण सरसरफाईको अभियान सफल बनाउन सकिन्छ । हरेक अभियान सफल बनाउने मुख्य आधार समुदाय नै हो । तर समुदाय परिचालनको कार्यक्रम सरकारी निकायबाटै बन्नुपर्छ । वस्तुनिष्ठ सरसरफाई गुर्योजना बनाएर समुदाय परिचालनमा केन्द्रित गर्न आवश्यक छ ।

y/fx/gu/klnsfstjzv/sfj sfp06/af6lbjfa; ;jf

विमान ६:१५	बजे काठमाण्डौ (हाइस)
विमान ६:१५	बजे हेटौडा (फोर्स)
विमान ६:१५	बजे काठमाण्डौ (बस)
विमान ८:००	बजे हेटौडा (बस)
विमान ८:१५	बजे सिमरनगढाई हुँदै काठमाण्डौ (फोर्स)
विमान ८:००	बजे काठमाण्डौ (मिनीबस)
विमान ८:००	बजे हेटौडा नयाँ हाइस
विमान ८:४५	बजे काठमाण्डौ फोर्स
विमान १०:१५	बजे मावु, पालुङ हुँदै हेटौडा (मिनीबस)
विमान १०:१५	बजे काठमाण्डौ (फोर्स)
विमान १०:३०	बजे हेटौडा (फोर्स)
विमान ११:१५	बजे काठमाण्डौ (मिनीबस)
विमान १२:३०	बजे हेटौडा (बस)
मध्यान्न १:३०	बजे काठमाण्डौ (बस)
मध्यान्न १:३०	बजे हेटौडा (मिनीबस)
दिउँसो १:३०	बजे पालुङ गेजले पक्के (मिनीबस)
दिउँसो १:३०	बजे काठमाण्डौ (फोर्स)
दिउँसो २:३०	बजे काठमाण्डौ (फोर्स)
दिउँसो ३:००	बजे पालुङबाट मावु (बस)
दिउँसो ३:३०	बजे पालुङबाट काठमाण्डौ (बस)

थप जानकारीको लागि नारायणी नारायण विवा बस सेवा टिक्टा काउण्टर दामन शिखरकोट इन्भार्ड अरुण तामा ८८५५००३३२२ र नरेन्द्र अधिकारी ८८५५०००५६१

dxTjKf0f6jknkfjG0a/x?

पालुङ एम्बुलेन्स (वालक)	८८८४०००८०१
आशा एम्बुलेन्स (वालक)	८८८००२३३५५४
जनकल्याण उच्च मा.वि.	०५७-६२०३६८
थाहा नगरपालिका कार्यालय	०५७-८०००५६
मत्स्यनारायण मा.वि.	०५७-६२०४२८
ईश्वर पालुङ (प्रमुख)	८८५४०४८८८६
प्रहरी चौकी फाकेले	०५७-६८०५१८
जिल्ला प्रशासन मकवानपुर	०५७-४२०३८८
विद्युत प्राधिकरण पालुङ	०५७-८००००२६

निश्चित रूपमा संविधान लागू भएको छोटो अवधिकै अग्यासले यसभित्र अनेकौं अन्तरविरोधहरू देखिएका छन् । सार्थक प्रादेशिक अग्यासका लागि बन्द युक्तिको खोल्नु पर्नेछ । गतिशील लोकतान्त्रिक प्रवाहलाई व्यवस्थित गर्न कतिपय गौतहल फुकाल्नु पर्नेछ । केन्द्रीय वर्चस्व र प्रादेशिक अग्यास बीचको परस्पर र परिवर्तनका अन्तरद्वन्द्वको बाछिटा छरप्रछिन थालेका छन् र यसका लागि संविधान संशोधन अपरिहार्य भएको छ । मुलुकले पहिलोपटक तीन चौथाई समर्थनको केपी शर्मा ओली नेतृत्वको शक्तिशाली सरकार पाएको छ । संघीय सरकार तथा ६ वटा प्रदेश सरकारलाई दुई तिहाई बहुमत र अधिकांश स्थानीय सरकारमा पकड रहेको अवसर नेपालमा कम्युनिष्ट पार्टीलाई प्राप्त भएको छ । तर यो भन्नेपनि हुन्छ, सरकारमा कम्युनिष्टहरू नेतृत्व गर्न पुगे पनि यो कम्युनिष्टको सरकार होइन । यो त नेपालको संविधान २०७२ अनुसार निवृत्त एउटा सरकार हो । दुई तिहाई बहुमत भएको यो सरकारसँग काम गर्ने स्वतन्त्रता छ । तर एउटा सीमा पनि छ, त्यो भनेको नेपालको संविधानले कोरिदिएको परिधि ।

यतिखेर प्रादेशिक अग्यासको अनुभवलाई लिएर संघीय सरकारको मुखिया अर्थात् प्रधानमन्त्रीसँग ७ वटा प्रदेशका मुख्यमन्त्रीको सामूहिक बैठक भइसकेको छ । मुख्यमन्त्रीहरूले आ-आफ्नो सुविधा अनुसार प्रधानमन्त्रीसँग व्यक्तिगत भेट गरिसकेका छन् र ती सबैमा प्रादेशिक अग्यासका क्रममा देखिएका अप्ठ्याराहरूलाई प्रस्तुत गरिएको छ । हामीले अपगएको संघीयतालाई सार्थक बनाउने हो भने राज्य केन्द्रीकरणको नीतिमा छेकवार गर्नुपर्छ र संघीय सरकार प्रादेशिकता लागि सहजकर्ताको रूपमा देखिनुपर्छ भन्ने अपेक्षा मुख्यमन्त्रीहरूबाट छनित भएको पाइन्छ । अहिले प्रदेश र केन्द्र बीचको सम्बन्धलाई संवैधानिक, कानुनी र व्यावहारिक रूपमा परिभाषित गर्नु जति आवश्यक देखिएको छ, त्यति नै प्रादेशहरू बीचको सम्बन्धको व्याख्या गर्नु टडकारो छ ।

सातवटै प्रदेशमा क्रमशः मुख्यमन्त्रीहरू एकदेखि शेरधन राई, लालबाबु राउत, डोरमणि पौडेल, पृथ्वी सुब्बा गुरुङ, शंकर पोखरेल, महेश्वरबाहु शहीर र त्रिलोचन भट्टमध्य कतिपयको पहिलेदेखि नै आत्मीय चिनजान रहेको अवस्था छ । यहाँ मुख्यमन्त्रीहरू बीचको वैयक्तिक सम्बन्ध र प्रादेशहरू माफको सम्बन्ध दुई फरक कुरा हुन् भन्ने पहिला प्रष्ट हुनुपर्छ । मुख्यमन्त्रीहरू बीचको सम्बन्ध हादिक भएर कतिपय सन्दर्भमा ती प्रादेशहरूबीच सम्बन्ध सहज हुनसक्छ भने कतिपय अवस्थामा त्यो नहुन पनि सक्छ । यो सबै कुराहरू स्वार्थलाई प्रादेशहरूले आफ्ना प्रादेशिक स्वार्थलाई कसरी परिभाषित गर्छन्, त्यसमा भर पर्छ । उसो त संवैधानिक प्राधान अनुसार चौडै अन्तरप्रदेश पतिषदलाई मूर्तस्व दिन सघले पडल गर्नुपर्छ, यो त छँदैछ, सँगै सौध जोडिएका प्रादेशहरूमाफको सम्बन्ध सहयोगी र समन्वयकारी हुन आवश्यक छ । सौध नजोडिएका प्रादेशसँग पनि प्रादेश सरकारहरूले आपसी तालमेलका प्रयत्न गर्न सक्छन् । तर यसका लागि आवश्यक छ- प्रादेश सरकारहरू बीच संवादमूलक आपसी सम्बन्ध ।

जुन निर्वाचनको माध्यमबाट बहुतहको संरचना खडा भएको छ, त्यो निर्वाचन निकै पहिला हुनुपर्थ्यो, किन भएन ? जगजाहेर छुला प्रादेशिक सीमांकनमा नमिलेको विषयलाई लिएर मधेसी दलहरूले संघर्ष जारी राखेका थिए । अहिले ती दलहरूले पनि युगावमा भागमात्र लिएन, प्रदेश २ मा गठबन्धनको सरकार निर्माण गर्न नै पुगेका छन् । अहिले प्रधानमन्त्रीसँगको भेटमा कुनै पनि

मुख्यमन्त्रीले सीमांकन नमिलेको विषय उठाएनन् । यसको तात्पर्य हालका लागि मुख्यमन्त्रीहरूले प्रादेशिक सरकारलाई गतिशील बनाउन केन्द्रको सहजीकरण खोजेका मात्र हुन् । यसबीच प्रदेश ३ का मुख्यमन्त्री डोरमणि पौडेलले प्रदेश २ मा अवस्थित ठोरीलाई प्रदेश ३ मा गान्ने आश्वासन त्यहीँ पुगेर दिएका छन् । यस अघि प्रदेश ३ का मुख्य सचिवको नेतृत्वमा आएको ठोरीले ठोरी नाकाको अवलोकन गरेर फर्किसकेको छन् ।

संघीयताबाट बेलिएको राष्ट्रियता "पञ्चायतवाद"मा परिणत हुनपुग्छ । वर्तमान परिवेशमा "नवमहेन्द्रपथ"को भरमा "संघीयता"लाई विस्थापित गर्न सकिँदैन । मुख्यमन्त्रीहरू नयाँ राजनीतिक पहल गर्नका लागि अन्तरप्रादेशिक संवादको क्रमलाई आफ्नो कार्यभारको अनिवार्य हिस्सा बनाउनुपर्छ ।

मधेसी दलहरूले अहिले पनि प्रादेशहरूको सीमांकन नवकली हो र मधेसको यो कृत्रिम विभाजनलाई संविधान संशोधनमार्फत सच्याइनुपर्छ भन्न छाडेका छैनन् । भन्न खाँजिएको के हो भने अहिले मुख्यमन्त्रीहरूको प्राथमिकता केन्द्र र प्रादेश बीचको सम्बन्ध निर्धारण, प्रादेशिक भूगोलभित्रको स्थानीय तहसँगको साझाको व्याख्या र प्रादेशिक सरकारलाई प्रभावकारी बनाउनु हुनुपर्ने हो ।

एउटा प्रादेशको मुख्यमन्त्रीले अर्को प्रादेशमा गएर सीमांकनको राजनीति गर्न थाल्यो भने फेरि कस्तो खाले कोलाहलको सुरुवात होला ? सबैलाई थाहा छ, यो संविधान निर्माणको लामो अवधि यही गन्धन र गनगनमा खर्चिएको थियो । अहिले पनि तराईका जिल्लाहरूमा मात्र होइन, पहाडतिर पनि विभिन्न कोणबाट असन्तुष्टि मौजुद छन् । केन्द्रीय सत्ताको निर्देशनमा सम्पन्न गरिएको कतै लिटमस टेस्ट त होइन, ठोरीको सन्दर्भ । बोके र बर्दियालाई प्रदेश ६ सँग जोड्ने, पर्सा र बारालाई प्रदेश ३ सँग जोड्ने गुप्तखेलको पूर्वभास त होइन ? फेरि मधेसी जिल्लालाई थप खण्डित पारिँदछन् ? आशंका गर्नेहरूले भन्दछन् । अहिलेको लागि प्रादेश सरकार ठोरीको काम संविधानभित्रको सकारात्मक हाउँमा टेके र आफूले पारको जिम्मेवारीलाई सम्पादन गर्नुपर्ने हो ।

एउटा प्रादेश र सौध जोडिएको अर्को प्रादेशबीच पारस्परिक सम्बन्ध हुनेपर्छ । यसका लागि मुख्यमन्त्रीहरूले आपसी संवाद गर्नुपर्छ । प्रादेशिक अग्यास भनेको त अन्तरनिर्भरताको दृष्टि हो । एउटा प्रादेश र अर्को प्रादेशबीच तालमेल हुनेपर्छ । अहिले नै सिन्धुलीको जुनार किन्ने व्यापारी धनुषाका हुन्छन्, सिरहा-सप्तरीको आँफेको बजार काठमाडौं छ, सार्वजनिक र हेटौडाबीच बहुमुखी अन्तर क्रिया छ । सुर्खेत ६ नं. प्रादेशको राजधानी भए पनि त्यसलाई दक्षिणी नाकासँग जोड्ने प्रादेश ५ को सीमांत सहर नेपालगन्ज नै हो । आफूस्थित प्रादेशको तुलनामा नेपालगन्जले नाका सहर हुनुको बढी फाइदा प्रादेश ५ लाई पुर्‍याउँछ । भन्न खोजिएको के हो भने प्रादेशहरूले केवल केन्द्रसँग मात्र जोडिने र केन्द्रले जुराईदिएको अवसरको बेलामा मात्र आपसी संवाद गर्ने होइनन् । प्रादेशहरू माफ आपसी अन्तरनिर्भरताको सोचले जुन सम्प्रा ऐक्यबद्धताको निर्माण गर्छ, त्यसले नयाँ राष्ट्रियता जन्माउँछ । देश जोड्ने संघीयता भनेको यही होला । बच्चित समुहहरूको आकांक्षालाई व्यवस्थित गर्न खडा गरिएको प्रादेशिक संरचनाले प्रादेशहरूमाफ जुन आपसी एकात्मकता निर्माण गर्छ, त्यो नै राष्ट्रिय अस्तित्वका लागि उर्जा बन्छ ।

अन्तरप्रादेश सम्बन्धको बाटो मधेसी दलहरूले संघर्ष जारी राखेका थिए । अहिले ती दलहरूले पनि युगावमा भागमात्र लिएन, प्रदेश २ मा गठबन्धनको सरकार निर्माण गर्न नै पुगेका छन् । अहिले प्रधानमन्त्रीसँगको भेटमा कुनै पनि

rG>lszfj

क क्षमता छ । प्रादेशिक सीमांकन र संरचना बन्नुमा पूर्व पनि र पश्चात पनि सिन्धुली-धनुषाको सम्बन्ध, हेटौडा-वीरगन्जको सम्बन्ध वा सुर्खेत-नेपालगन्जको सम्बन्ध थियो र छ । प्रादेशिक संवादले जनस्तरमा रहेको आपसी सहकार्य र अन्तरनिर्भरतालाई पक्षपोषण गर्ने रवैया अपनाउनुपर्छ ।

यसका लागि पहिला आपसी हितका विषयहरूको पहिचान र त्यसको प्रबर्द्धनका पक्षहरूको खोजी गर्नुपर्छ । सार्वजनिक सेवाहरूलाई प्रभावकारी कसरी बनाउने ? केन्द्रीय नियन्त्रण कि प्रादेशिक स्वतन्त्रतामात्र घोलिने होइन, त्यो त आवश्यक हुँदै हो, तर अन्तरप्रादेश सम्बन्ध पनि त्यतिकै जरुरी छ । यसको अभावमा प्रादेशिक स्वतन्त्रता मर्यादा रहरछ । प्रादेशिक अन्तरनिर्भरताको सोचले हाम्रो कलिलो संघीयताको कमजोरी होइन, बल हो भन्ने प्रमाणित गर्छ । प्रादेशिक अग्यास एउटा प्रादेशले अर्को प्रादेशको कुराहरू सुने, तर्क गर्ने, छलफल गर्ने, असहमतिलाई स्वीकार गर्ने, प्रतिस्पर्धा गर्ने, सामञ्जस्यमा मान्यता राख्ने र सहयोग गर्ने संस्कार र मान्यता बोक्ने हुनाले यसले शान्तिपूर्वक संघापन समस्या र द्वन्द्वहरूको व्यवस्थापन गर्न विकल्पहरू प्रदान गर्छ ।

संघीयताबाट बेलिएको राष्ट्रियता "पञ्चायतवाद"मा परिणत हुनुपर्छ । वर्तमान परिवेशमा "नवमहेन्द्रपथ"को भरमा "संघीयता"लाई विस्थापित गर्न सकिँदैन । मुख्यमन्त्रीहरू नयाँ राजनीतिक पहल गर्नका लागि अन्तरप्रादेशिक संवादको क्रमलाई आफ्नो कार्यभारको अनिवार्य हिस्सा बनाउनुपर्छ । अन्तरप्रदेश सम्बन्धलाई नयाँ ढङ्गले परिचालित गर्ने हो भने यसलाई नयाँ तरिकाले विश्लेषण र परिचालित गर्न जरुरी हुन्छ । सबै प्रादेशका राजनीतिकर्मी तथा नीति निर्माताहरूले बुझिदिए यो सम्बन्धमा नयाँ आयाम र विश्वास आर्जन गर्न सकिन्छ । २१ औं शताब्दीको दोस्रो दशक अन्त्यतिर आइपुग्दा पनि अर्को हाम्रो समाजमा अनेकौं सामाजिक विसंगति, कुप्रथा र भेदभाव छन् । राज्यहरूमा पाठ्यक्रम तयार गर्ने काममा सुधारात्मक उर्जाको खाँचो अन्तरप्रादेशलाई पर्छ । शिक्षक प्रशिक्षण र परीक्षा प्रणाली, प्राकृतिक संसाधनहरूको रक्षारक्षण पनि हामीलाई नजिकवाउने सेतु हुन् । एउटा प्रादेशलाई अथवा दुई प्रादेश बीचको सम्बन्धलाई राजनीतिका आधारमा मात्रै बुझ्न थाल्ने हो भने त्यसले अर्थमन्दा अर्थ त्यसलेछुल्छ ।

प्रादेशहरू बीचको भौगोलिक अवस्थिति, ऐतिहासिक तथा सामाजिक सांस्कृतिक कारण, जनस्तरको आर्थिक सम्बन्धको कारणले पनि यसरी भावविशेषमा एउटा प्रादेश अर्को प्रादेशको स्वार्थमा अतिक्रमण गर्न मिल्दैन । सहअस्तित्वका लागि सामञ्जस्य र अस्तित्वका लागि सघर्ष गर्ने हो । अहिले प्रत्येक प्रादेशले आपसी सहअस्तित्वका लागि सामञ्जस्यको गरेटो कोर्नुपर्छ । प्रादेशिक अग्यासले जनतामा नौलो आशा पलाएको छ । अबोला जनताको दूले हिस्सा आ' ना चाहनालाई साकार भएको हेर्न चाहेको अनुमान गर्न सकिन्छ । अन्तरप्रादेशिक सम्बन्ध खोज्नु भनेको सच्चा नेपाल खोजिनु हो । एकीकृत र समृद्ध नेपाल खोजिनु हो । यो सम्बन्धको बाटोबाट नै 'सुन्दर शान्त नेपाल'को व्यावहारिक सत्यलाई प्रादेशिक अग्यासले स्थापित गर्न सक्छ ।

जानुका ढकाल थाहा नगरका एक सकृय महिला हुन् । उनी थाहा नगरपालिका वडा नं २ का महिला सदस्य, थाहा नगरपालिकाको नगर कार्यपालिका सदस्य तथा अनुगमन समितिका सदस्य समेत हुन् । सकृय महिला जानुका ढकालसंग विकास खबर संवाददाता मञ्जरी बलामीले गरेको कुराकानी :

निर्वाचित भएर सक्षम महिलाको रूपमा प्रतिनिधित्व गरिरहँदा कस्तो अनुभव भैरहेको छ ?

मलाई एकदम खुशी लागेको छ । अहिले सम्म चुलोचोकामा बसेको मान्छे, म राजनीतिमा लागेको मान्छे पनि होइन, म भन्दा सोफा, बोल्ल

१ जाह्रो त धेरै जाह्रो छ, तालिम कार्यक्रमहरू ल्याउदा पनि महिलाहरूलाई बाहिर ल्याउन सकिदैन । अहिलेको समयमा किशोरीहरूलाई समेत तालिमको लागि बाहिर ल्याउन सकिएको छैन भने बिवाहित महिलाहरूलाई बाहिर ल्याउन भने धेरै समस्या छ । नगर मा आएर काम गर्दा पनि प्रबिधिक कुराहरू बुझ्न सकिदैन, तर पनि बुझ्ने, सिक्ने प्रयास गरिरहेको छु ।

पनि डराउने खालका दिदी बहिनीहरू पनि नेतृत्व गर्नु भनेर जितेर आएका छन् । त्यसमा पनि नगर भित्र समितिमा पनि छु तर परिषदमा चिनजान गरेर १ वर्ष त बित्यो नि, अब ४ वर्ष बाकी छ, केही गर्नु पर्छ भनेकी छु, उहाँहरूलाई सिकाउँदै पनि जानुपर्नेछ । दिदी बहिनीहरूमा सबै हामी हाम्रो हो, कोही पढाइ छैन भन्दै भन्ने गर्छु, यसमा मलाई एकदम गर्व लाग्छ ।

महिला भएर पनि महिला प्रतिनिधिको रूपमा नेतृत्व गरिरहँदा कस्तो समस्याहरू पाउनु भएको छ ?

गाह्रो त धेरै गाह्रो छ, तालिम कार्यक्रमहरू ल्याउदा पनि महिलाहरूलाई बाहिर ल्याउन सकिदैन । अहिलेको समयमा किशोरीहरूलाई समेत तालिमको लागि बाहिर ल्याउन सकिएको छैन भने बिवाहित महिलाहरूलाई बाहिर ल्याउन भने धेरै समस्या छ । नगरमा आएर काम गर्दा पनि प्रबिधिक कुराहरू बुझ्न सकिदैन, तर पनि बुझ्ने, सिक्ने प्रयास गरिरहेको छु ।

अनेक कार्यक्रमहरू भए पनि महिला दिदीबहिनीहरू चुलो चौकोबाट बाहिर आउनै सकेको छैन, बाहिर आएकाहरूले पनि यातना सहनु पर्ने अवस्था छ भने कतिपय दिदी बहिनीहरू बाहिर निस्कनै चाहदैन । बाहिर आउन चाहने महिलाहरूलाई पनि पुरुषले साथ सहयोग नगरेको अवस्था छ । बिचार गर्दा नगरले नै विशेष कानुन बनाएर दिदी बहिनीहरूलाई खुलेर बाहिर आउन सक्ने वातावरण बनाउनु पर्छ । कोही श्रीमान पनि पीडित छन् भने धेरै महिलाहरू पीडित छन्, यो बिषयलाई म मेरो तर्फबाट जसरी पनि रातदिन नभनी लागि पर्छु भन्ने अठोट छ । तर एकले थुक्दा सल्लक सुक्दो रहेछ भन्ने अनुभव

गरेकी छु, त्यसैले हामी नगरमा भएका महिला सदस्यहरू नै एकजुट भएर त्यही मार्फत नै महिला हक हित, सुरक्षा र हिंसाको बिषयलाई न्युनिकरण गर्नु पर्छ । अहिले घरायसी हिंसा कै कारण नगरका कतिपय कलेज पढ्ने बिद्यार्थीहरू कुलतमा फसेको होकी? भन्ने पनि छ । त्यसैले कसरी कहाँबाट सुरु गर्ने भन्ने अन्याल पनि छ । त्यसैले यो बिषयले सुक्ष्म रूपमा परिक्षण गर्नु पर्छ ।

तपाईं आफु महिला भएर यो अवस्था सम्म कसरी आउन सक्नु भयो ?

सानै देखि नै सहि लाई सहि र गलत लाई गलत नै भन्ने बानी थियो । मेरो, जसले गर्दा समाजको बिषयहरूमा मेलमिलाप गर्थे । कुरा कान्दने र चुन्ने दुवैलाई एकै ठाउँमा राखेर कुरा दुइयाउने, लगायतका काममा सरिक हुन्थे, कसैले भनेको कुरा मलाई राम्रो कुरा राख्ने नराम्रो कुरा हटाउने लगायतका काम गर्थे । जसले गर्दा मलाई दिदी बहिनीहरूले यहाँ सम्म आउन साथ दिए, बिश्वास गरे ।

तपाईं नगरको सेवामा लागि रहँदा आफ्नो घरबाट कसरी समय निकाल्नु हुन्छ ? श्रीमानले घरायसी काममा सघाउनु हुन्छ ?

म त कपडाहरू बेल्नुका निजाउछु बिहान उज्यालो हुँदा खेरी घोइससङ्ग, अनुगमनको समयमा बिहानै हिड्नु पर्ने हुन्छ भने राती पनि हुन्छ फर्कौँ, नखाउदा चाडै उठ्ने, मेलपात भए पनि समय मिलाएर गर्ने गरेर नगरको काम पनि म्याउँछु । बिहान ४ बजे उठेर बारीको काम गरेर ९ बजे घर

महिलालाई अगाडी बढाउने काम गर्छु : महिला सदस्य ढकाल

योजनालाई अघि बढाउने योजना बनाउनु भएको छ ?

सकेसम्म सिपमुलक कार्यक्रम नै अत्यावश्यक छ । अन्य तालिमहरू भन्दा पनि बुनाईको सिप पछि सम्मलाई उपलब्धमुलक हुने भएकोले बुनाईको तालिमहरू वडा वडाहरूमा नै पुर्‍याउनु पाए हुन्थ्यो भन्ने सोचेकी छु । यो काम घर मै बसेर जहाँ जहिले पनि गर्न सकिने भएकोले बुनाई नै आवश्यक छ भन्ने लाग्छ ।

महिलाहरूको लागि योजना भन्ने बित्तिकै तालिम कार्यक्रम मात्र भनिन्छ, नगरमा महिला हिंसा, बहु बिवाह लगायत समस्याले गम्भिर रूपमा जरा गाडिरहेको छ, यो बिषयमा भने कार्यक्रम गर्न सकिदैन ?

यो बिषय अलि बढी गम्भिर छ । अनेक कार्यक्रमहरू भए पनि महिला दिदीबहिनीहरू चुलो

गर्ने भन्ने अन्याल पनि छ । त्यसैले यो बिषयले सुक्ष्म रूपमा परिक्षण गर्नु पर्छ ।

तपाईं नगर कै महिलाहरूको प्रतिनिधिको रूपमा हुनु हुन्छ, ५ वर्षमा आ'नो प्रतिनिधित्व हुनुको अर्थ र औचित्य कसरी राख्नु हुन्छ ?

महिला दिदी बहिनीहरूले उनीहरूको हितको लागि राम्रो काम गर्लान् भनेर हामीलाई जिताएर प्रतिनिधिको रूपमा पाठाएका छुन् । केही गर्छु अब भनेर चुनाबमा भोट दिएर पनि केही गर्न सकिएन भने भोली निरासा हुँदा ५ वर्ष पछि चुनाव हुनुको अर्थ रहँदैन । तर अब गर्नु पर्छ, नगरबाट एउटा निष्कर्ष निकाल्ने पर्छ र अब आउने परिषदमा कुरा उठाउने छौ । नारी दिवस नगरपालिकामा मनाउने, हिंसा अन्त्यको लागि पहल गर्ने छौ । ५ वर्ष सम्म महिलाहरूको लागि केही गरेर देखाउने पर्छ ।

नगरपालिकामा रहेर काम गरिरहँदा यहाँ भएको जनप्रतिनिधिहरूको महिलाहरूको अवस्था कस्तो छ भन्ने लाग्छ ?

जति पनि जनप्रतिनिधि पुरुषहरूको महिलाहरू हिसामा नै होला भन्थु । किन भने पुरुषहरूले घरमा समय दिन म्याउदैन, सबै काम महिलाहरूले नै गर्नु पर्ने हुन्छ, जसले गर्दा जनप्रतिनिधि पुरुषहरूकै महिला हिसामा नै छ । कार्यक्रमहरूमा महिला अगाडी आउनुस् भन्ने पुरुषहरूले पनि आ'नो घरमा श्रीमतीलाई बाहिर नआइज है, घरमा गाई भैसी भोकै हुन्छ, खाना ढिला हुन्छ, भन्ने लगायतका कुरा गरि महिलाहरूलाई पछि पारिआएको भन्ने चाई भोगे र देखे अनुसार पक्का हो । पुरुष अघि आउनुमा महिलाको ठुलो हात हुन्छ । कार्यक्रममा अरुको श्रीमतीलाई उफार्ने तर आ'नो घरमा भने आ'नो श्रीमतीलाई बाहिर निस्कन नदिने प्रवृत्ति भने जनप्रतिनिधिहरूमा रहेको छ ।

महिलाहरू हिसामा परेका छन, यो बिषयलाई अन्त्य गर्न सके पनि महिलाहरूको मनमा शांति हुन्थ्यो, महिलाहरूले सुखको सास फेर्न पाउथ्ये भन्ने लागेको छ ।

५ वर्षमा गरिने काम मध्ये कुन चाही काम गर्नु नै भन्ने अठोट गर्नु भएको छ ?

पुरुषहरूले दिदीबहिनीहरूलाई जाडेरकसी

चौकोबाट बाहिर आउनै सकेको छैन, बाहिर आएकाहरूले पनि यातना सहनु पर्ने अवस्था छ भने कतिपय दिदी बहिनीहरू बाहिर निस्कनै चाहदैन । बाहिर आउन चाहने महिलाहरूलाई पनि पुरुषले साथ सहयोग नगरेको अवस्था छ । बिचार गर्दा नगरले नै विशेष कानुन बनाएर दिदी बहिनीहरूलाई खुलेर बाहिर आउन सक्ने वातावरण बनाउनु पर्छ । कोही श्रीमान पनि पीडित छन् भने धेरै महिलाहरू पीडित छन्, यो बिषयलाई म मेरो तर्फबाट जसरी पनि रातदिन नभनी लागि पर्छु भन्ने अठोट छ । तर एकले थुक्दा सल्लक सुक्दो रहेछ भन्ने अनुभव गरेकी छु, त्यसैले हामी नगरमा भएका महिला सदस्यहरू नै एकजुट भएर त्यही मार्फत नै महिला हक हित, सुरक्षा र हिंसाको बिषयलाई न्युनिकरण गर्नु पर्छ । अहिले घरायसी हिंसा कै कारण नगरका कतिपय कलेज पढ्ने बिद्यार्थीहरू कुलतमा फसेको होकी? भन्ने पनि छ । त्यसैले कसरी कहाँबाट सुरु

हाल सम्म नगरपालिकाले सञ्चालन गरेको तालिम कार्यक्रमहरू कतिप्रै प्रभावकारी भएको छ भन्ने लाग्छ ?

खासै प्रभावकारी छैन, जति पनि सिके बालुवापा पानी जस्तै भएको छ । तर अब सिप सिकेपछि अरुलाई पनि सिकाउन सक्ने क्षमता होस्, आम्दानी पनि होस् भन्ने तर्फ लागेको छु । सिप सिकेर उत्पादन भए पछि नगरपालिकाले नै बजार ब्यवस्थापन गर्ने वातावरण सिर्जना गर्नु पर्छ । मेलपात, घाँस दाउरा र भारी बोकेर नै महिलाहरूको दिन बितेको छ, अब भने यस्तो नहोस र बजेत पनि खेर नजाओस भन्ने चाहान्छु ।

लक्षित बजेत लक्षित बर्ग सम्म नै पुर्‍याउन तपाईंको भुमिका के हुन सक्छ ?

हामीबाट कसो प्रयास गर्छौ, बजेत पनि कम छ, १२ वटै वडामा सबै कुराको जानकारी गराउने र सिपमुलक कार्यक्रमहरू लाने कुरामा म समन्वयकारी भुमिका खेलेर अघि बढ्छु ।

२०७५/०७६ मा महिलाहरूको लागि कस्तो

राजधानी सार्न प्रस्ताव प्रस्ताव पेश

विकास संवाददाता

प्रदेश नम्बर ३ को स्थायी राजधानी हेटीडाबाट अन्तै सार्नुपर्छ भन्दै विभिन्न कार्यक्रममा बोल्दै हिँडेका भौतिक पूर्वाधार विकास मन्त्री केशव रथापित चुपचाप बसिरहेकै अवस्थामा काभ्रेमा राजधानी सार्नुपर्ने भन्दै ३ सांसदहरूले लिखित प्रस्ताव पेश गरेका छन् ।

सांसद राजेन्द्र पाण्डे र मन्त्री रथापितले नै राजधानी अन्तै सार्ने प्रस्ताव प्रदेशसभा सचिवालयमा पेश गर्नेछन् भन्ने अनुमान धेरैले गरेका थिए । तर उनीहरूभन्दा

अगाडि नै बुधवार प्रदेशसभा सचिवालय हेटीडामा ३ जना सांसदले लिखित प्रस्ताव दर्ता गरेका हुन् ।

सांसदहरू लक्ष्मण लम्साल, चन्द्रबहादुर लामा र बसुन्धरा हुँमागाईले काभ्रेलाई प्रदेश नम्बर ३ को स्थायी राजधानी बनाउनुपर्ने भन्दै प्रस्ताव दर्ता गराएका हुन् । काभ्रेको आइटी पार्कमा राजधानीको संरचना निर्माण गर्न सकिने उनीहरूले दाबी समेत गरेका छन् । उनीहरूले नेपालको संविधान २०७२ को धारा २ मा आधारित रहेर प्रस्ताव दर्ता गरेका हुन् ।

दुर्घटनामा ३ को मृत्यु

विकास संवाददाता

मकवानपुरमा भएको छुट्टाइँ सवारी दुर्घटनामा परी ३ जनाको मृत्यु भएको छ । मनहरी गाउँपालिका-५ डिल्लीपुर मा खोला बगरमा ना.३ त ४०५० नम्बरको ट्रयाक्टरले किच्दा मनहरी-३ का ९ वर्षीय किशोरा बालकको मृत्यु भएको हो । उनको ट्रयाक्टर ब्याक गर्ने क्रममा पछाडि चक्काले किचेको थियो । गम्भीर घाइते भएका उनलाई अस्पताल लैजाँदै गर्दा बाटोमा मृत्यु भएको जिल्ला प्रहरी कार्यालय मकवानपुरले जनाएको छ । यस्तै, हेटीडा-११ सरस्वती चौकमा ना.३ ख १८९ नम्बरको ट्रकले ना.४५ प ७६७६ नम्बरको मोटर साइकललाई ठक्कर दिँदा चालक हेटीडा-१ चौकीटोलाका राजेश शिकारीको मृत्यु भएको छ । घाइते उनको उपचारका क्रममा मेडिकल कलेज भरतपुरमा मृत्यु भएको हो । यता, बकैया गाउँपालिका वडा नम्बर-७ मिरकोटमा खोलाबाट बालुवा लोड गरेर जाँदै गरेको ना.६ त ६२६२ नम्बरको ट्रयाक्टर उकालोमा पल्टिँदा बकैया-३ का २० वर्षीय सुर्यबहादुर बल्लोको मृत्यु भएको जिल्ला प्रहरी कार्यालय मकवानपुरले जनाएको छ ।

घले बने प्रमुख सचेतक

विकास संवाददाता

नेपाली कांग्रेस ३ नम्बर प्रदेश संसदीय दलको बैठकले प्रमुख सचेतकमा राधा घलेलाई चयन गरेको छ । संसदीय दलका नेता ईन्द्रबहादुर बानियाँको समायोजकतामा बुधबार पार्टी कार्यालय हेटीडामा बसेको संसदीय दलको बैठकले प्रमुख सचेतकमा घलेलाई चयन गरेको हो । त्यस्तै सचेतकमा छिरिङ दोर्जे लामा, सदस्य सचिवमा निमा लामा तथा अनुशासन समिति संयोजकमा विजुला बर्माले चयन गरेको छ ।

बैठकले प्रदेशमा बन्ने ५ वटा विषयगत समिति मध्ये काँग्रेसले सार्वजनिक तर्फबाट न्हुछेनारायण श्रेष्ठको

उम्मेदवारी दिने निर्णय गरेको सदस्य सचिव निमा लामाले जानकारी दिए ।

त्यस्तै बैठकले हाल भएको यूएस बंगला एयरलाइन्सको विमान त्रिभुवन अन्तराष्ट्रिय विमानस्थलमा अवतरणका क्रममा दुर्घटना हुँदा २२ नेपालीसहित ४९ जनाको मृत्यु भएकोप्रति दुःख व्यक्त गर्दै घाइतेको उपचार र मृतकलाई तत्काल क्षतिपूर्ति उपलब्ध गराउन माग गर्ने निर्णय गरेको छ । संसदीय दलको बैठकले काँग्रेसले नेता खुमबहादुर खड्काको स्वास्थ्य अवस्थाको जानकारी लिन ३ नम्बर प्रदेशको संसदीय दलको तर्फबाट दलका नेता ईन्द्रबहादुर बानियाँ र डा. राजाराम कार्कीलाई यही चैत १७ गते भारत पठाउने निर्णयसमेत गरेको सदस्य सचिव लामाले जानकारी दिए ।

मनि ट्रान्सफर

चोरीको आरोपमा एक पक्राउ

विकास संवाददाता

मकवानपुरको थाहा नगरपालिकामा रहेको मनि ट्रान्सफरबाट लाखौं चोरेको आरोपमा एक जना व्यक्तिलाई प्रहरीले पक्राउ गरेको छ । थाहा नगरपालिका वडा नम्बर ९ मा भएको चित्लाङ मनि ट्रान्सफरबाट ७ लाख ६० हजार चोरी गरेको आरोपमा सोही वडामा बस्ने ५२ वर्षीय पदमबहादुर पोखरेललाई प्रहरीले पक्राउ गरेको हो । काठमाण्डौ जिल्लाको चन्द्रागिरी नगरपालिका वडा नम्बर १२ बस्ने किरण महर्जन र सोही स्थानमा

बस्ने राजन कपालीले थाहा नगरपालिका वडा नम्बर ९ बस्ने धर्मलाल श्रेष्ठको घर भाडामा लिई मनि ट्रान्सफर सञ्चालन गर्दै आएका थिए । उक्त मनि ट्रान्सफर मा चैत ९ गते बिहान अन्दाजी २ बजेको समयमा चोरी भएको सूचना प्रहरीले प्राप्त गरेको थियो । सोही दिन बिहान ८ बजेको समयमा प्रहरीले अनुसन्धान गर्दा दोकाको ईन्ट्रि कल र ह्याण्डिल लकको ताला समेत तोडी घरीमा रहेको नगद चोरी भएको पत्ता लागेको थियो घटनामा संलग्न रहेको आरोपमा ईलाका प्रहरी कार्यालय चित्लाङबाट खटिएको प्रहरी टोलीले पदमलाई पक्राउ गरी मकवानपुर

जिल्ला अदालतमा पेश गरेकोमा अदालतबाट चोरी मुद्दामा ५ दिनको म्याद थप गरि अनुसन्धान भइरहेको जिल्ला प्रहरी कार्यालय मकवानपुरले जनाएको छ ।

विकास संवाददाता

हेटीडा-६ चौघडामा रहेको बंशगोपाल माविले विद्यालय भर्ना अभियान शुभारम्भ गरेको छ । आगामी शैक्षिक सत्रका लागि विद्यालयले नयाँ भर्ना अभियान शुभारम्भ गरेको हो ।

अभियानको हेटीडा वडा नम्बर ६ का अध्यक्ष अर्जुनप्रसाद चौलागाईले ६ का अध्यक्ष अर्जुनप्रसाद चौलागाईले गत विद्यालयले आज हेटीडाको चौघडा, रक्षादेवी टोल, शान्तिटोल, कृष्णनगर, चुच्चेखोला, कल्याणटार, कुमल्टार लगायतका क्षेत्रमा घरदैलो गरेको छ ।

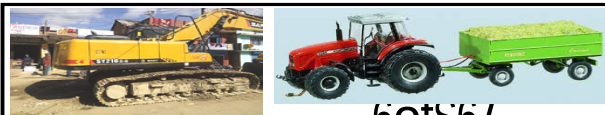
घरदैलोमा विद्यालयका प्रधानाध्यापक र मेशप्रसाद लामिछाने, अध्यक्ष श्यामप्रसाद श्रेष्ठ सहित विद्यालयका शिक्षक शिक्षिकाहरूको सहभागिता रहेको थियो । विद्यालयले कक्षा नर्सरीदेखि १० सम्म अंग्रेजी माध्यममा अध्यापन गर्ने, सिटिडिभिजुल कक्षा कोठा तथा दण्ड र पुरस्कारको नीति, प्रविधिको प्रयोग गरी अध्यापन, मासिक रूपमा आन्तरिक विषयगत परीक्षाको व्यवस्था र उत्तरपुस्तिका अभिभावक र विद्यार्थीलाई दिईने, नर्सरीमा विद्यार्थीलाई निःशुल्क भर्ना गर्ने लगायतका विशेषता रहेको जनाएको छ ।

सामा ट्रेड कन्सर्न

यहाँ रङ रोगन डण्डी, सिमेन्ट, इटा, बालुवा, धारा, बाथरूम सम्बन्धी सामग्रीहरू, डोर

kmf g+)%&-\$)))@) / (*%!)&\$)^*

:ste6/

60tS6/

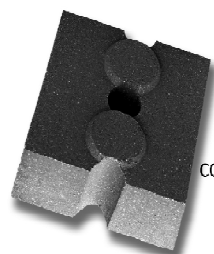
निर्माणसम्बन्धी सम्पूर्ण सेवा

बी. एण्ड पी. निर्माण सेवा

थाहा-६, बज्रतारही, मकवानपुर

९८५१०६३९८७(प्रदिप), ९८४५४०४३५५(सुरज)

Interlocking Earth Brick

COMPRESSED STABILIZED EARTH BRICK (CSEB)

नेपाल सरकारबाट स्वीकृत प्राप्त

सबै भन्दा बढि घरको डिजाइन पास भएको

भूकम्प प्रतिरोधात्मक Interlocking र CSEB

बलियो ईट्टा प्रयोग गरि भवन निर्माण गरौं ।

थाहानगर सम्पर्क : सञ्जय हमाल (९८६५१०२०६५)

थाहा नगर-८, धारापानी, सिन्धुकोट
सम्पर्क नं. : ९८४९ ५५००१५, ९८०८० ९८०००
काठमाण्डौ कार्यालय : ०१ ४४४९९९९

थाहा गोल्ड कप हुने

विकास संवाददाता

थाहानगरमा थाहा गोल्ड कप २०७४ सेमेन ए साइड फुटबल प्रतियोगिता हुने भएको छ ।

थाहानगर खेलकुद बिकास समिति (वडा नं. २, ३ र ४)को आयोजनामा आगामी वैशाख २३ गतेदेखि प्रतियोगिता हुन लागेको हो । थाहाको इन्टर्यापी खेलकुद मैदानमा हुने प्रतियोगिताको लागि टिम दर्ताको लागि आह्वान गरिएको र टिमहरू सम्पर्कमा आउने क्रम चलि रहेको आयोजकले जनाएको छ ।

प्रतियोगितामा प्रथम हुने टिमले नगद ५० हजार सहित मेडल, सिल्ड तथा प्रमाणपत्र प्राप्त गर्ने आयोजकले बताएको छ ।

बजार एरियामा डस्टविन

विकास संवाददाता

थाहा नगरको दुई मुख्य बजार क्षेत्रमा डस्टविनको व्यवस्था गरिएको छ । बजारको सरसफाइलाई ध्यान दिई सामुदायिक विकास केन्द्र नेपालसँगको सहकार्यमा शिखरकोट र ओखरबजारमा डस्टविनको व्यवस्था गरिएको थाहा नगर पालिकाका फोहोरमैला व्यवस्थापन शाखा प्रमुख अमिल लामिछानेले बताए ।

उनका अनुसार कुहिने र नकुहिने फोहोरका लागि छुट्टै छुट्टै रंगको डस्टविन राखिएको छ । दुवै बजारको पाँच पाँच स्थानमा डस्टविन राखिएको लामिछानेले जानकारी दिए ।

विकास संवाददाता

भारत सरकारको सहयोगमा बन्दै गरेको जनकल्याण माविको २८ कोठे भवन निर्माणले ४ वर्षपछि बल्ल तीव्रता लिएको छ ।

थाहा नगरपालिका वडा नं. ३ मा रहेको उक्त विद्यालयमा निर्माणधीन भवन कठुवा गतिमा निर्माण भइरहेको भन्दै निर्माण कम्पनीको सर्वत्र आलोचना भइरहेको बेला निर्माण पक्षले तदारुकता देखाएको हो ।

सन् २०१३ को अन्तिमतिर १७ महिनामा सम्पन्न गरीएको सम्झौता भए पनि सम्झौताको ४ वर्ष वितासमेत काम पुरा हुन सकेको छैन । सम्झौता मितिको १७ महिनामा सम्पन्न गर्ने गरी मिलेनियम शंकरमाली जेभी कम्पनीले ३ करोड २८ लाख रूपैयामा सम्झौता गरेको थियो ।

तोकिएको अवधिमा सम्पन्न गर्नु त परे जाओस्, अर्को ३० महिनामा पनि काम सकिने छोटकोट नदेखिएकोमा तत्कालीन जिविसले भन्फट सिर्जना गरेको भन्दै निर्माण पक्षले गुनासो गर्दै आएको थियो ।

हालसम्म कम्पनीले एउटा बिल्डिङको पुरा ढलाई सकेको छ भने अर्को बिल्डिङको दोस्रो तलाको ढलाई मंगलबार र बुधबार गरी सम्पन्न गरेको छ । सरासर काम अगाडि बढेमा अबको एक वर्षभित्रमा सबै काम सम्पन्न हुने निर्माण कम्पनीका प्रतिनिधि रामप्रसाद

सापकोटाले बताए । हाम्रो अनुगमनको क्रममा उनी बुधबार आफ्नै रोहवरमा ढलाई गरउँदै थिए ।

जनकल्याण माविका २०५२ सालका विद्यार्थीहरूको आयोजनामा काठमाण्डौमा भएको वृहद अन्तरक्रिया कार्यक्रममा उक्त भवन निर्माणमा ढलाई भएकोबारे व्यापक टिप्पणी भएको थियो । ३ वैतमा भएको उक्त कार्यक्रमको लगत्तै निर्माण कम्पनीका संचालक दिपक सापकोटासँग थाहानगरका अध्यक्षमप्रसाद ढकाल र शिवकुमार खत्रीले भेटौ भवन निर्माणमा भइरहेको ढलाई बारे छलफल गरेका थिए । हामीले सापकोटाजीसँग भेट्यौं, जिविसबाट पैसा रोकिएको रहेछ, त्यसको लागि पहल गरौं, अब कम अगाडि बढ्छ भन्नेगरी टुंगिएको छ,' भेटपछि ढकालले भने । सापकोटाको भनाई उद्घत गर्दै

ढकालले भने, 'असारसम्म काम सकिन्छ, सक्छु ।'

भारत सरकारले राजदुतावासमाफर्त सहयोग गर्ने भनेको ५ करोड रूपैयामा टेण्डर हुँदा मिलेनियम शंकरमाली जेभी कम्पनीले ३१ प्रतिशत कम रकममा टेक्का पाएको थियो । काम अघि बढ्दै गर्दा ७५ लाख बराबरको काम गरेपछि उक्त रकमको बिलभरपाई अनुसार जिविसको सिफारिसमा रकम निकास हुने सम्झौतामा उल्लेख छ । सो अनुसार अहिलेसम्म कम्पनीले ६३ लाख मात्र रकम पाएको छ ।

६३ लाख मात्र रकम पाए पनि हालसम्म कम्पनीले करोड बढीको काम गरिसकेको दाबी गरेको छ । उक्त दाबी अनुसार ७५ लाख बराबरको बिल भरपाई जिविसमा बुझाएपछि अनुगमनको आधार मा जिल्लाले रकम मुक्तानीका लागि भार

तीय राजदुतावासलाई सिफारिश गर्नेछ ।

अर्को किस्ताको लागि प्रक्रिया अगाडि बढेको र अनुगमनका लागि जिल्ला प्राविधिक कार्यालयबाट इन्जिनियर बोलाइएको निर्माण पक्षले जनाएको छ । 'खासमा हामीले सामान ल्याउन सकिरहेका छैनौं, अहिलेसम्म ६३ लाख मात्र आएको छ, त्यसैले काम ढिला भइरहेको छ,' कम्पनीका प्रतिनिधि सापकोटाले भने ।

उक्त भवन निर्माण कार्य पूरा भएपछि सभा हल पुस्तकालय र प्रयोगशालासहित २८ कोठा तयार हुनेछ ।

भवन पुरा हुन नसक्दा विद्यार्थीहरू पुराना जस्ताले बारेको टहरामा पढ्न बाध्य छन् । उनीहरूले यस वर्षको अन्तिम परीक्षा सोही टहरामा बसेर दिए । 'अर्को वर्ष नयाँ पक्की भवनमा बसेर जाँच दिन पाइयोस्,' बुधबार परीक्षा दिएर बाहिरिँदै गर्दा विद्यार्थीले भने ।

भवन पुरा नहुँदा धेरैतिरबाट प्रश्न आइरहेको छ, हामीले पटकपटक ताकेता गरेका छौं, आशा छ अब काम अगाडि बढ्नेछ' विद्यालयका प्रधानाध्यापक सानोभाइ कार्कीले भने । उनले अगाडि भने, 'समयमै भवन पुरा भएको भए २०७४ को भूकम्पपछि यसरी विद्यार्थीहरू टहरामा बस्नु पर्ने थिएन, बर्खाभा भरीले डिस्टर्ब, गमीमा जस्ता तातेर खपिसन्नु हुँदैन । भवन पुरा नभई यो समस्या समाधान हुँदैन ।'

हिउँदै वर्षा नहुँदा...

त्यस्तै आलु, लसुन, प्याज, बकुल्ला सिमी तथा अरु लहरे सिमीको उत्पादन पनि घट्दै गएको छ ।

बाली हुन छाडेपछि बासाइसराइ, बारी बागै

मकवानपुरको भिमफेदी गाउँपालिका(९) को खाँडेधार क्षेत्रमा खेतबारी बाँजिने दर वर्षीन बढ्दै गएको छ । खेती किसानीले वर्षदेिनसम्म परिवार धान्न नसकेपछि ९ नम्बर वडाको दुई वटा टोल नै बासाइसरेको छ । दुईवर्ष अघि हरिबोले र पाखुरे टोलका १६ घर परिवार वर्षा कम भएर उत्पादन हुन छाडेपछि तराई भरेका हुन् । उँडामा दुई टोल थियो, सबै विस्थापित भए स्थानीय बढी कँडेलले भने । बासाइसरेकाहरु अधिकांश बारा जिल्लाको अमलेखगञ्ज गएका छन् भने केही हेटौँडामा छन् । त्यसठोडबाट अहिले पनि बासाइ सरेन दर बढिरहेको बताइन्छ । बासाइसरेर गएका किसानहरुको बारी र खोरिया अहिले बाँक्ने छ ।

ट्युबवेल र

उनले भने, समयमै वर्षा नहुने र उत्पादन पनि राम्रो नहुने भएपछि हिउँदै अन्नबाली गर्ने छाडिसक्यौ ।

जिल्लाको थाहानगरपालिका क्षेत्रका किसानहरुले पनि ट्युबवेलबाट पानी तानेर सिँचाई थालेका छन् । आलु बालीमा सिँचाइको लागि खोला सुक्यो, ट्युबवेलबाट तानेर खेती गर्दैछौ कृषक निरोज प्रधानले भने ।

प्रतापपुरमा कतिपयले ट्युबवेल किन्न सकेका छैनन् । सिँचाइका लागि ट्युबवेल किन्न नसकेहरुले वर्षमा दुईबाली मकै छर्छन् । वर्षा हुन थालेपछि बैशाखमा छरेर असारमा, अर्को बाली असारकै अन्त्यतिर छरेर असोजको पहिलोसाता भित्रयाउँछन् स्थानीय सविना राइले भनिन्, मकै बालीमा नजिकैको पर्सा बन्त्यजन्तु आरक्षको हातिले कुनै वर्ष त सखापै पाछो ।

परम्परागत सङ्गीत.....

उनले यस प्रकारको कार्यक्रम यस क्षेत्रमा हुनु राम्रो भएको सन्तत बताए ।

कार्यक्रममा थाहा नगरका पन्ध्र बाजा समूह, पाण्डु बाजा समूह, कपाली बाजा समूह, दयाधुरी बाजा समूह, पालुङ संस्कृति संरक्षण समूह खाँ तथा बासुरी बाजा समूह, खैचडी भजन समूह लगायतका बाजा समूहले आ-आफ्नो संस्कृति अन्तर्गतको बाजा प्रस्तुत गरेका थिए । त्यसैगरी थाहामा विगद ३ वर्षदेखि क्रियाशिल थाहा कला केन्द्रका कलाकार हरूले देश भक्ति तथा विभिन्न संस्कृति भन्काउने खालका नृत्य प्रस्तुत गरेका थिए । कला केन्द्रका अध्यक्ष सानोबाबु मुक्तानले आफू कला क्षेत्रमा लागिपरिहेको

समयमा यस कार्यक्रमले नयाँ उर्जा थपेको बताए । उनले अर्को प्रभावकारी रूपमा संस्कृति जगेर्नाको लागि पनि लाग्ने प्रतिवद्धता व्यक्त गरे । प्रतिष्ठानले विशेष गरि गीत संगीत नाटकको अभिलेख राख्ने, अनुसन्धान गर्ने तथा प्रमोसन गर्ने प्रतिष्ठानका प्रिष्ठानका प्रज्ञा समा सदस्य आशाकाजी श्रेष्ठले जानकारी दिए ।

यस क्षेत्रमा संस्कृतिक व्यक्तित्वहरुको सहज उपस्थिति रहेकोले कार्यक्रम गर्न निकै सहज भएको श्रेष्ठले सुनाए । बाजा प्रस्तुत गर्ने समूह तथा व्यक्तित्वहरुलाई कार्यक्रमका अतिथिको हातबाट प्रमाण पत्र समेत वितरण गरिएको थियो ।

मुटु स्वास्थ्य शिविर

विकास संवाददाता

धर्मभक्त राष्ट्रिय मानव अंग प्रत्यारोपण केन्द्र भक्तपुरका मुटुरोग विशेषज्ञ एवम् हृदय शल्य चिकित्सक डाक्टर प्रेमराज बैद्यले थाहानगरमा मुटु रोगीहरुको संख्या बढ्दै गएकोमा चिन्ता व्यक्त गरेका छन् । उनले ३ सय जनाको मुटुसँग सम्बन्धित स्वास्थ्य जाँच गर्दा १० जनाको अप्रेशन गर्नु पर्ने देखिएको बताउँदै यो अनुपात उच्च भएको बताए । १० मध्ये ५ जनाको सर्जरी र ५ जनाको एन्जिओग्राम गर्नुपर्ने देखिएको र उनीहरुलाई काठमाण्डौ बोलाइएको उनले जानकारी दिए ।

नेपाल हृदयरोग प्रतिष्ठान मकवानपुर शाखा, थाहा नगरपालिका, लायन्स क्लब हफ हेटौँडा र लायन्स क्लब आफ थाहानगरको संयुक्त आयोजना तथा धर्मभक्त राष्ट्रिय मानव अंग प्रत्यारोपण केन्द्र भक्तपुरको प्राविधिक सहयोगमा आइतबार थाहा नगरको पालुङ प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्रमा मुटुसम्बन्धी स्वास्थ्य शिविर संचालन भएको थियो । शिविरको अन्त्यमा बोल्दै डा. बैद्यले भने, 'बीच-बीचमा विद्युत आपुति बन्द भएका कारण स्वास्थ्य परीक्षणमा केही असहज हुन गयो र विरामीहरुले कुनैपुनो, यसका लागि क्षमा चाहन्छौं, पहिलेदेखि का विरामीहरु पनि फलेअपमा आए, यहाँको डाक्टरहरुको पनि राम्रो सहयोग भयो ।' उनले स्वास्थ्य परीक्षणको क्रममा उच्च र त्कचापका विरामीहरुको संख्या उच्च रहेको बताए ।

स्थानीय समाचारका लागि सँधै विलक गर्नुहोस्

www.bikaskhabar.com

मोबाइलमै पनि आउँछ...

जे. वि. इन्जिनियरिङ कन्सलटेन्सी

J. B. Engineering Consultancy

yxfx gu/kflnsf-#, uflkfnluf-gu/kflnsf hfqj ;8ssfj dvd_

xfdlnfO ; Demgxf ;

■ नयाँ तथा पुराना घरहरुका नक्शा बनाउनु परेमा

■ भूकम्पपछिहरुको घर नक्शा बनाउनु परेमा

■ अन्य सरचनाहरु डिजाइन, ड्राइङ र सुपरभिजन गर्नुपरेमा

सम्पर्क : ९८५४०६७६७(जयराज), ९८५४०६९३३(विष्णु)

नेपाल रेडक्रस सोसाइटी, उपशाखा दामन

आजीवन सदस्यता लिनेबारे सूचना

यस नेपाल रेडक्रस सोसाइटी दामन उपशाखाको मिति २०७४ साल माघ २७ गते बसेको कार्यसमितिको बैठकको निर्णयानुसार यस उपशाखाको आजीवन सदस्यता स्तिन इच्छुक व्यक्तित्वहरूले तुरुल्ट उपशाखामा सम्पर्क गर्नुहुन अनुरोध छ ।

सम्पर्क: राजाजाल रायनाम्नी (संयोग), सदस्यता विस्तार उपसमिति को. नं. ९८४५०७०७७

अब हामै थाहानगरको ओखरबजारमै

छपाईको शुभाटम

काठमाण्डौ, हेटौँडा धाउनै पर्दैन...

अत्याधुनिक नयाँ मेसीनद्वारा १ घण्टा भित्र बोर्ड, त्यानर तयार

हाम्रा अन्य सेवाहरु

● फलेक्स प्रिन्ट (ट्यालर/साइनबोर्ड)

● तोडिड बोर्ड/रिडकर प्रिन्ट/

● फलेक्स फोटो/गायाको चिठो तयारी

● प्रमाण-पत्र/कदर-पत्र/प्रशंसा पत्र तयारी

● कार्यक्रमको व्याच तयारी

● विभिन्न डिजाइनका फ्रेमिड

● फोटो स्टुडियो/मि.भि.सी. कार्ड

9855068340/9802068340

